

УТВЪРДИЛ:

ДИРЕКТОР :.....

/инж. Мария Колева

Съгласно заповед № 701/03.09.2021 г.

**ПРОГРАМА
ЗА
ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И
ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ
ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ
В
ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ
“ СВ. ИВАН РИЛСКИ „ - РАДНЕВО**

Въведение

Изграждането на училищна програма за равен достъп до образование е подчинено на основните приоритети на правителството в посока:

Изграждане на образователна среда за:

- ◆ разгръщането на потенциала на всеки ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- ◆ по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ◆ включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;
- ◆ разширяване на обхвата на институциите в училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование на децата и младежите като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната.

В контекста на националните политики, законът за предучилищното и училищно образование възлага на педагогическия съвет в училище да изготви и приеме училищна програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на учениците от уязвими групи /чл. 263, ал.1,т.9/.

НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

- ◆ Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 - 2020);
- ◆ 2000 Европейската социална харта /ревизирана/;
- ◆ 1992 Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;
- ◆ 1970 Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права;
- ◆ Национална стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания 2008 - 2015 г.;
- ◆ Закон за предучилищното и училищно образование;
- ◆ Стандарт за приобщаващото образование;

Настоящата училищна програма има за цел да защити правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за осигуряване на равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

Професионална гимназия е институция, която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хората от уязвимите групи.

Анализ на училищната среда

През последните години се създава една пъстра картина от ученици от различни националности, различни вероизповедания, различни традиции и културни норми. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите - и понякога

към самите себе си. Срещата с хора различия и на различните култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В училището се предприемат политики в областта на:

- ◆ интеркултурното образование;
- ◆ умението за общуване с представители на различни култури;
- ◆ съзнателно изграждане на толерантност; особено важно се оказва обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение.

Създават се условия за достъпна качествена грижа за децата в училищна възраст, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация.

При децата в училищна възраст се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес.

Често се прави паралел между интеркултурното образование и образованието на деца със специални образователни нужди: и в двата случая потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по-сериозни.

Ключовата роля на образованието е изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване: ранното образование, достъпно за всички, независимо от социално - икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

- ◆ Равен достъп и приобщаване на всеки ученик;
- ◆ Равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
- ◆ Съхраняване на етнокултурното многообразие;
- ◆ Изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности - учители, ученици, деца и родители.
- ◆ Създадени условия, гарантиращи интеграцията на учениците от със специални образователни потребности в детските градини и общообразователните училища чрез изграждане на подкрепяща среда.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на учениците от етническите малцинства.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за учениците от етническите малцинства.
3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа.
2. Провеждане на информационни кампании сред родители и обществеността за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на учениците от етническите малцинства.
3. Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно - възпитателния процес.

4. Работа с родителските общности, партньори на училището за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси.
5. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора с висше образование от етническите малцинства като учители.
6. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора като доброволци за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.
7. Насърчаване, включване и приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи в образователния процес.
8. Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за ученици от етническите малцинства.
9. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.
10. Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и на организиран отход и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.
11. Изграждане и функциониране на информационна система за проследяване на децата в риск.
12. Допълнителна работа с ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище.
13. Подкрепа на учениците от уязвимите етнически общности за продължаване на образованието им и след задължителната училищна възраст.